

By : T.Yolacha Phuenyingyong

จุดที่ 2

เศรษฐกิจพอเพียง

สารบัญ

หน้า

ปัญหาท้องถิ่นไทย

๑

การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒

ความสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจ

๓

ฝึกทักษะจุดประสงค์ที่ ๒

๔

แบบฝึกหัดจุดประสงค์ที่ ๒

๕

By : T.Yolacha Phuenyingyong

แนวทางแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นไทยตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑. ปัญหาท้องถิ่นไทย

๑.๑ ปัญหาด้านสังคม

๑.๑.๑ สภาพปัญหา ท้องถิ่นชนบทของไทยมีปัญหาด้านสังคม ได้แก่

- ปัญหาความยากจน มีหนี้สิน และขาดโอกาสทางการศึกษา
- ปัญหาการอพยพย้ายถิ่น คนวัยแรงงานเข้ามาทำงานในเมือง ทำให้ชนบทขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร
- ปัญหาท้องถิ่นไม่เข้มแข็งด้านการบริหารการจัดการ โดยขาดการรวมตัวจัดตั้งเป็นกลุ่มหรือองค์กรระดับท้องถิ่น ทำให้ต้องพึ่งพาสังคมภายนอกมากเกินไป ทั้งเงินทุน บุคลากร พลังงาน เทคโนโลยี และความรู้ในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น การตลาด การพัฒนาอาชีพ เป็นต้น

๑.๒ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

๑.๒.๑ สภาพปัญหา เป็นปัญหาที่พบมากในกลุ่มเกษตรกรในท้องถิ่นต่าง ๆ มีดังนี้

- ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ ประสบภาวะขาดทุนและมีหนี้สิน
- ปัญหาการว่างงาน ทั้งผู้ใช้แรงงานและผู้มีการศึกษา
- ปัญหาความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้
- ปัญหาค่าครองชีพสูง สินค้ามีราคาแพง รายได้ไม่สมดุลกับรายจ่าย

๑.๓ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

๑.๓.๑ สภาพปัญหา ท้องถิ่นต่าง ๆ ประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

- ปัญหาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม เช่น ป่าไม้ถูกทำลาย น้ำในแม่น้ำลำคลองเน่าเสีย มลพิษด้านเสียงและกลิ่นจากพื้นที่เกษตรกรรม หมอกควันจากการเผาไหม้ซึ่งข้าวและวัชพืช เป็นต้น
- ปัญหาภัยธรรมชาติ เช่น ไฟไหม้ป่า ฝนแล้ง และน้ำท่วม เป็นต้น

๒. การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๑ ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการดำรงชีวิตได้ตามฐานะและอัตภาพแบบพอมีพอกินยึดหลักการพึ่งตนเองให้มากที่สุด มีความพอประมาณไม่โลภมาก มีเหตุผลไม่ต้องพึ่งพาคนอื่นเป็นความพอดีของชีวิตที่ยึดหลักความพอประมาณ ซื่อตรง ไม่โลภ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง

๒.๒ การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนรากฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท เพื่อให้คนในท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองได้ สร้างชุมชนของตนให้เข้มแข็ง และลดการพึ่งพาปัจจัยจากภายนอก รวมทั้งปลูกฝังให้ประชาชนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

การพัฒนาเศรษฐกิจของไทย

การพัฒนาเศรษฐกิจของไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สรุปได้ดังนี้

๑. การเริ่มจัดทำและใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจ สมัยรัฐบาลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นต้นมา เป็นผลให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศเปลี่ยนจากประเทศเกษตรกรรมมาเป็นประเทศ “กึ่งเกษตรกรรมกึ่งอุตสาหกรรม”

๒. วิฤติทางเศรษฐกิจของประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๐(แผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับ ๘) เนื่องจาก การใช้จ่ายเงินเกินตัวและลงทุนเกินฐานะของภาคเอกชน ทำให้เกิดปัญหาหนี้เสีย ใช้เงินตราต่างประเทศซื้อสินค้านำเข้าและใช้บริการในต่างประเทศจำนวนมาก ขาดแคลนเงินตราต่างประเทศเนื่องจากกองทุนเก็งกำไรนำเงินบาทมาแลกเงินตราต่างประเทศ จึงทำให้ค่าเงินบาทอ่อนตัวทำให้ไม่ได้รับความเชื่อถือจากต่างประเทศในการชำระหนี้

๓. แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบัน ยึดตามแนวพระราชดำริเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่ ฯ โดยเน้นการใช้จ่าย ลงทุน และการพัฒนาตามกำลังฐานะ ไม่ทำการใหญ่เกินตัว เน้นพึ่งตนเอง ไม่ก่อหนี้มากจนเกิดหนี้สินล้นพ้นตัว เพื่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ซึ่งเริ่มนำมาใช้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ ๙ มาจนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับปัจจุบัน สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(สศช.) สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ความสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจ

๑. ประชากรมีความเป็นอยู่และสวัสดิการทางเศรษฐกิจดีขึ้น เนื่องจากมีสินค้าและบริการที่สามารถสนองความต้องการในการบริโภคมากขึ้น และมีหลายชนิดให้เลือก ทำให้วิถีทางดำรงชีวิตเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี มีความสะดวกสบายมากขึ้น

๒. สามารถควบคุมสภาวะแวดล้อมได้มากยิ่งขึ้น ทำให้ประชากรสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความปลอดภัยมากขึ้น ไม่ต้องหวาดกลัวภัยพิบัติต่างๆ เช่น ภัยจากอุทกภัย วาตภัย โรคระบาด และความขาดแคลนจากดินฟ้าอากาศไม่เอื้ออำนวย สามารถปรับปรุงดินให้เหมาะแก่การเพาะปลูก สร้างระบบชลประทาน ทำฝนเทียม ควบคุมและกำจัดโรคระบาด ช่วยลดอัตราการตายของประชากรทำให้อายุเฉลี่ยของประชากรยาวนานขึ้น

๓. ทำให้ประเทศสามารถให้ความช่วยเหลือบุคคลที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เช่น คนพิการ คนชราเด็กกำพร้า ผู้ประสบภัยพิบัติ ได้มากกว่าประเทศที่มีระดับการพัฒนาเศรษฐกิจอยู่ในระดับต่ำ

๔. ทำให้เป็นประเทศมหาอำนาจ ประเทศที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจสูงมักจะมี ความมั่นคงทั้งด้านการเมือง การทหาร จนกลายเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ การเมือง เช่น สหรัฐอเมริกา ส่วนประเทศที่มีระดับการพัฒนาเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำ ต้องตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของประเทศมหาอำนาจ

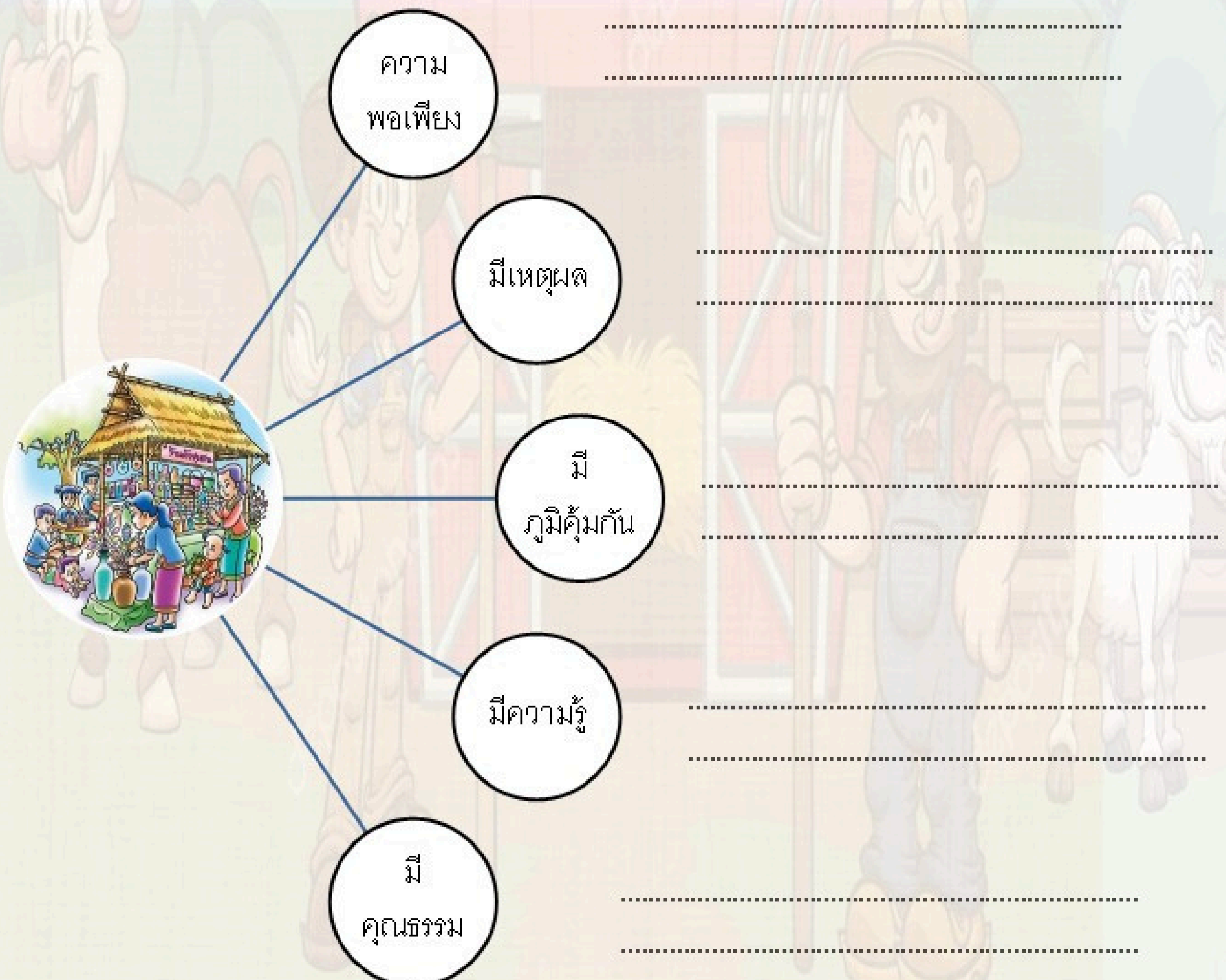

ฝึกทักษะจุดประสงค์ที่ ๒ การพัฒนาท้องถิ่น

กิจกรรมที่ ๑ ให้นักเรียนวิเคราะห์เป้าหมายของการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นผังมโนทัศน์

กิจกรรมที่ ๒ ให้นักเรียนวิเคราะห์คุณลักษณะของนักเรียนที่ใช้จ่ายแต่ละวัน โดยปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ

ตอนที่ ๑ ตอบคำถามต่อไปนี้

- ๑. การพัฒนาเศรษฐกิจ หมายถึง
- ๒. จุดมุ่งหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ
- ๓. ประเทศไทยเริ่มจัดทำและใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจในสมัยรัชกาลที่ ๙ ผู้นำรัฐบาลคือใคร
- ๔. การใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจ ทำให้ระบบเศรษฐกิจไทยเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ
- ๕. ประเทศไทยเกิดปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจ ปี ๒๕๔๐ ตรงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ ๘ เกิดจากสาเหตุใด
- ๖. ประเทศไทยได้นำแนวพระราชดำริ “เศรษฐกิจพอเพียง” มาจัดทำไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับใดเป็นต้นมา
- ๗. เศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เน้นเกี่ยวกับเรื่อง
- ๘. หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาประเทศ คือ
- ๙. หน่วยงานที่จัดทำแผนพัฒนาประเทศ สังกัดกระทรวงหรือหน่วยงานใด

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนศึกษาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแล้วนำข้อความด้านไปเขียนในตารางให้ถูกต้อง

๑. ใช้ทางสายกลางเป็นแนวทางปฏิบัติ	๖. มีความพอประมาณ ไม่มากหรือน้อยเกินไป
๒. มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิธีการต่าง ๆ	๗. มีเหตุผลพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
๓. มีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง	๘. หลักปฏิบัติคนของประชาชนระดับครอบครัว
๔. มีการพัฒนาเพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์	ชุมชน รัฐ
๕. ดำเนินชีวิตด้วยความเพียร ความอดทน	๙. มีความระมัดระวังในขั้นตอนการปฏิบัติ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- ๑. แนวคิด.....
- ๒. หลักการ / นิยาม.....
- ๓. เงื่อนไขพื้นฐาน.....